

Aysel Gündođdu, *PhD C.*

Turgay Münyas, *PhD C.*

asset

MENKUL KIYMETLER VE DİĞER SERMAYE PİYASASI ARAÇLARI

Sermaye Piyasası Faaliyetleri
İleri Düzey Lisansı Eğitimi

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
MENKUL KIYMETLER ve DİĞER SERMAYE PİYASASI ARAÇLARI	1
İçerik	1
MENKUL KIYMET	2
Menkul Kıymet Türleri.....	2
HİSSE SENETLERİ.....	3
Hisse Senetlerinin Ekonomik İşlevleri	3
Pay Kavramı.....	4
Hisse Senedi Sahibinin Hakları ve Yükümlülükleri.....	5
Hisse Senedi Çıkaracak Kuruluşlar.....	8
Hisse Senetlerinin Fiyatı, Değeri ve Türleri.....	10
Hisse Senedi Türleri.....	14
VARANT.....	16
Varant Terimleri	17
Varantların İhraççılar Açısından Sınıflandırılması	18
Varantların Avantajları	19
Varantların Dezavantajları	19
Varantlar ve Opsiyon Sözleşmeleri.....	21
Ortaklık Varantları	22
Ortaklık Varantına İhracına İlişkin Esaslar	22
Ortaklık Varantlarına İlişkin Esaslar	23
Ortaklık Varantlarının Kurul Kaydına Alınması.....	23
Ortaklık Varantlarının Kullanım Hakkına İlişkin Esaslar	24
Ortaklık Varantlarının Alım Satımına İlişkin Esaslar	24
Aracı Kuruluş Varantları.....	24
Aracı Kuruluş Varantlarının İhraççılara İlişkin Esaslar	25
Aracı Kuruluş Varantlarına İlişkin Esaslar	25
Aracı Kuruluş Varantlarının Kurul Kaydına Alınması	26

Aracı Kuruluş Varantlarının Alım Satımına İlişkin Esaslar	26
Başlıca İşlem Kuralları	27
TAHVİLLER	29
Tahvil Tanımı	29
Tahvillerin Sağladığı Haklar ve Mali Sorumluluklar	29
Tahvillerin Sağladığı Haklar ve Mali Sorumluluklar	29
Tahvil Yatırımcısı İçin Riskler.....	29
Tahvil Alacaklısının Hakları	30
Tahvil Türleri.....	31
Tahvillerde Değer Tanımlamaları.....	34
HİSSE SENEDİ İLE TAHVİL KIYASLAMASI	36
a) Hukuki Açından Farklar	36
b) Ekonomik Açından Farklar	38
DEVLET TAHVİLLERİ ve HAZİNE BONOLARI	38
Devlet İç Borçlanmasına İlişkin Yasal Çerçeve	39
Devlet Tahvili ve Hazine Bonosu İhraç Süreci ve Yöntemleri	40
DEĞİŞTİRİLEBİLİR TAHVİLLER (DET).....	46
DET İle İlgili Belli Unsurlar	46
HİSSE SENEDİNE DÖNÜŞTÜRÜLEBİLİR TAHVİL (HDT)	49
Hisse Senedine Dönüştürülebilir Tahvillere İlişkin Bazı Kavramlar	50
HDT'nin Tahvil Değeri ve Hisse Senedi Fiyatına Duyarlılığı.....	52
HDT Değerini Etkileyen Faktörler	53
BONOLAR	55
a) Finansman Bonoları	55
b) Altın, Gümüş ve Platin Bonoları	55
c) Banka Bonoları	57
GELİR ORTAKLIĞI SENETLERİ (GOS)	58
Gelir Ortaklığı Senetleri Özellikleri	58
Gelir Ortaklığı Senetlerinin Menkul Kıymet Sayılmasının Nedenleri	59
Gelir Ortaklığı Senetleri Tercih Edilmesi	60
Gelir Ortaklığı Senetleri Sakıncaları.....	60
GELİRE ENDEKSLİ SENETLER	61
Gelirlere Endeksli Senetler Özellikleri	63
Gelirlere Endeksli Senetler Kupon Ödemesi	64

Gelirlere Endeksli Senetler Anapara Ödemesi	64
Gelirlere Endeksli Senetler Aşgari Kupon Tutarı Garantisi.....	64
YATIRIM FONLARI KATILMA BELGELERİ	65
Yatırım Fonu Varlıkları	65
Yatırım Fonu Hukuki Çerçevesi	66
Fon Türleri	66
Garantöre İlişkin Esaslar	70
Fon Kurabilecekler	72
Kurucunun Nitelikleri	72
Fon Kurma Limiti	74
Fonun Kuruluşu	74
Katılma Belgeleri	75
Katılma Belgelerinin Alım-Satımı.....	75
Katılma Belgesi Alım Satımına Aracılık	76
Katılma Belgesi Karşılığı Çek Hesabı	78
Fonların Yapabilecekleri Diğer İşlemler	78
Fonlara Uygulanan Ücret ve Komisyonların Kamuya Açıklanması.....	79
Fon Yönetim Ücretinin Üst Sınırının Belirlenmesi	80
Fonun Sona Ermesi	80
Fonun Sona Erme Nedenleri	80
BORSA YATIRIM FONLARI.....	81
Borsa Yatırım Fonlarının Tür ve Tipi.....	81
Borsa Yatırım Fonları	81
Borsa Yatırım Fonlarının İşleyiş Esasları	82
Borsa Yatırım Fonlarının Birincil ve İkincil Piyasa İşlemleri.....	82
Borsa Yatırım Fonlarının Fiyat ve Değeri	82
Net Aktif Değer	83
VARLIK FİNANSMAN FONLARI ve VARLIĞA DAYALI MENKUL KIYMETLER (VDMK)83	
Fon Kurucuları.....	84
Fon Kurucularının Nitelikleri	84
Kurucu Olacak Aracı Kurumların Taşınması Gereken Diğer Kriterler	85
Hizmet Sağlayıcı	85
Hizmet Sağlayıcının Görevleri	85
Hizmet Sağlayıcıya İlişkin Esaslar	86
Fon Portföyüne Alınabilecek Varlıklar	86

Varlık Finansman Fonuna İlişkin Esaslar	87
İPOTEK TEMİNATLI MENKUL KIYMETLER	90
Teminat Varlıklar	91
Teminat Varlıkların Korunması	91
Kurul Kaydına Alınma	91
VARLIK TEMİNATLI MENKUL KIYMETLER	92
VTMK Kayda Alınan Varlıklar	92
VTMK İlişkin Esaslar	93
GAYRİMENKUL SERTİFİKALARI	94
Asli Edim	94
Tali Edim	94
Cezai Şart	95
Gayrimenkul Sertifikası İhraç Etmek İsteyen Ortaklıklar	95
Gayrimenkul Sertifikalarının Kurul Kaydına Alınmasına İlişkin Esaslar	96
KİRA SERTİFİKASI	97
Kira Sertifikası Esasları	97
Varlık Kiralama Şirketlerinin Faaliyet Konuları.....	97
Varlık Kiralama Şirketlerinin Yapamayacağı İşler	97
Varlık Kiralama Şirketleri Hukuki Çerçevesi	98
DEPO SERTİFİKALARI	99
Depo Sertifikaları Türleri	99
Depo Sertifikası İşlemleri	100
Depo Sertifikası Tebliği Dışında Tutulan İşlemler	100
Depo Sertifikası Esasları	101
Vadeli İşlem Sözleşmesi	103
Forward, Futures ve Opsiyon Sözleşmelerinin Karşılaştırılması	104
Vadeli Piyasalar Yatırımcılara Neler Sağlar?	106
Vadeli İşlem Sözleşmesinin (Futures) Özellikleri	107
Opsiyon Sözleşmeleri	107
Bir opsiyon sözleşmesi aşağıdaki bilgileri içerir.	108
Opsiyon Primlerini Belirleyen Ana Unsurlar	108
Opsiyon Terimleri	109
Vadeli İşlem Sözleşmesinde Nasıl Pozisyon Alınır?.....	111
Vadeli İşlem Sözleşmesinin Fiyatını Etkileyen Temel Faktörler.....	112
Vadeli İşlem Sözleşmelerinde İşlem Yapan Yatırımcı Tipleri.....	112

Vadeli İşlem ve Opsiyon Sözleşmelerine Konu Ürünlerde Aranan Temel Özellikler	113
Vadeli İşlem Sözleşmelerine Konu Teşkil Eden Ürünler	113
DENEME SINAVLARI.....	115
Deneme I	117
Deneme II	126
Deneme III	134
Deneme IV	141
KAYNAKÇA	148

